

At lave en problemformulering

En problemformulering består af **ét hovedspørgsmål** eventuelt uddybet af et eller flere underspørgsmål, som dog aldrig må fjerne fokus fra hovedspørgsmålet (kun afklare og præcisere det).

Som hovedregel: Eet hovedspørgsmål og eet sidespørgsmål. En motorcykel med sidevogn!

- Problemformuleringen er projektets røde tråd: Oplysninger der ikke bidrager til at besvare de spørgsmål, du stiller i problemformuleringen, har ingenting at gøre i projektet/opgaven!
- Din tekst skal hele tiden passe til din problemformulering – skriv kun tekst der direkte er et led i besvarelsen af din problemformulering.
- Dit undersøgelsesmateriale skal forholde sig til din problemformulering.
- I konklusionen skal du besvare din problemformulering.

En problemformulering er god, når den:

- er **fagligt relevant** - eventuelt relevant på tværs af flere fag.
- er **interessant** for dig!
- har et **klart fokus** og kan danne baggrund for en disposition.
- lægger op til, at du **analyserer, diskuterer og vurderer** – frem for kun at referere og redegøre for dit emne.
- er til at **konkludere** på - det vil normalt sige, at den er formuleret som et spørgsmål.
- er **sprogligt præcis**.
- er **kort**; højst 5 linjer (dog altid ét overordnet hovedspørgsmål).

Blooms taksonomi:

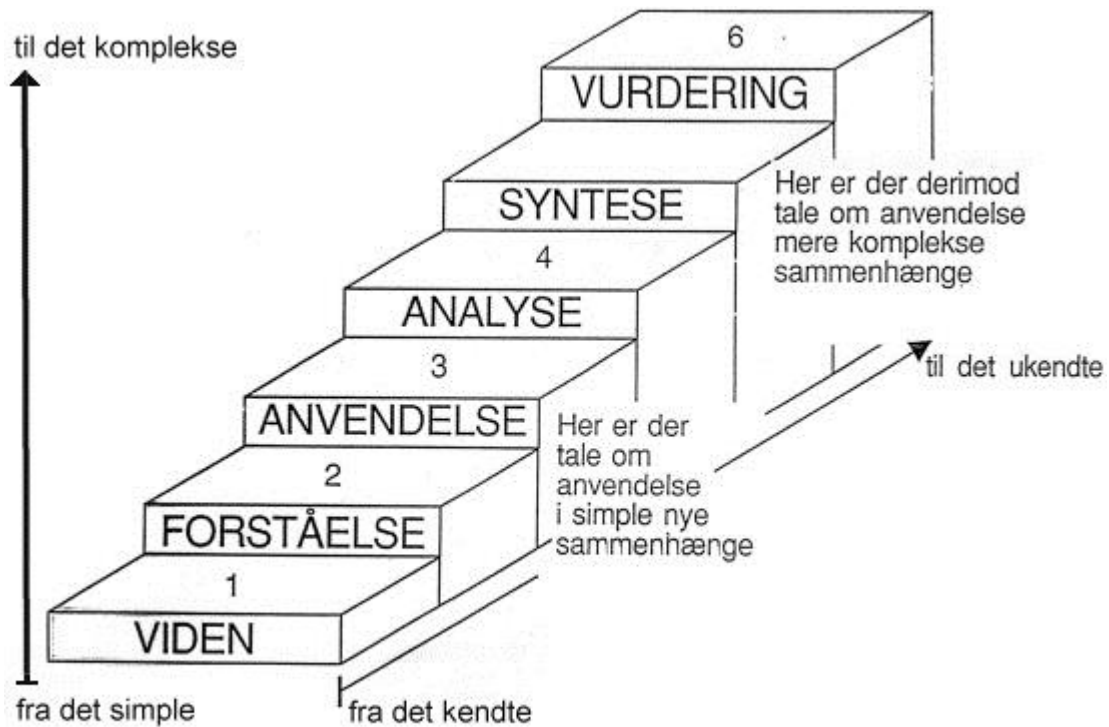
Jeres problemformulering vil blive bedømt ud fra kriterierne i Blooms taksonomi. Blooms taksonomi viser de forskellige vidensniveauer – jo højere vidensniveau man kan nå op på, jo bedre bedømmelsesresultat.

Taksonomien er originalt opdelt i seks niveauer (se nedenstående figur), men forenkles ofte til tre trin for overskuelighedens skyld:

- 1) **Det redegørende niveau.** Viden og forståelse af viden
- 2) **Det analytiske niveau.** Nedbryde stoffet til dets enkeltdele, afdække forholdet mellem de enkelte dele og se underliggende/gennemgående strukturer.
- 3) **Det vurderende niveau.** En selvstændig vurdering og perspektivering af det behandlede materiale.

Blooms Taksonomi med alle seks trin vist som figur:

Den kognitive taxonomi

BLOOM

Forslag til opskrift til problemformuleringsudarbejdelse til større projekter :

1. Stil (måske) 10-20 Hv-spørgsmål til dit emne.

Du kan evt. indkredse dit/jeres problem med disse spørgsmål: Jeg/vi har observeret at:

... hvad der undrer, fordi ...

Det vil jeg/vi undersøge for at:

- forklare
- fortolke
- argumentere for
- vurdere

Det vil jeg/vi gøre med denne fremgangsmåde ...

2. Orienter dig overfladisk i emnet.

Brug opslagsbøger (leksika og lign.), kig i bøger og søg på nettet efter tekster der kan være med til at besvare dine spørgsmål.

Vær opmærksom på, at du skal lave en grundigere informationssøgning, når du har din problemformulering klar, og du skal begynde at skrive din opgave eller dit projekt.

3. Besvar dine hv-spørgsmål med foreløbige svar.

Drop spørgsmål der kun kan besvares med ja eller nej.

Drop spørgsmål der ikke giver mulighed for at udtrykke holdninger for eller imod.

4. Brug de bedste af spørgsmålene til at sammenskrive én problemformulering.

En problemformulering er optimalt set én sætning – et spørgsmål evt. inddelt i flere led – der er ledetråden for hele opgaven. Under denne ene problemformuleringsætning, vil det dog ofte være nødvendig at have et par afklarende og uddybende kommentarer eller/og underspørgsmål.

5. Start problemformuleringen med et åbent spørgsmål.

Altså typisk "hvorfor" eller "hvordan". Undlad spørgsmål man kan svare ja/nej til.

Sammenlign spørgsmålene: "var der apartheid", "hvad er apartheid" og "hvorfor opstod apartheid".

6. Ret problemformuleringen til efterhånden som du arbejder dig ind i din opgave eller dit projekt.

Opsamlende kan man sige at

Den gode problemformulering	Den dårlige problemformulering
Er bygget op omkring et hovedspørgsmål	Formulerer ikke et problem
Er klart og præcist formuleret	Åbner ikke op for analyse
Kan ikke besvares med et ja eller nej	Har ikke noget klart hovedformål
Giver mulighed for at argumentere enten for eller imod	Er for bred og upræcis
	Er for lang
	Er sproglig upræcis
	Kan ikke besvares i konklusionen

Eksempel:

Hvorfor begyndte vikingerne at drage på togter i netop den periode der nu kaldes vikingetiden, og hvordan kan man beskrive de samfundsmæssige ændringer, der var med til at skabe grundlaget for vikingernes togter?